

ældremyndigheden. Der skal ikke meget til at statuere denne uenighed. Den omstændighed, at barnet fjernes fra sit sædvanlige opholdssted eller lignende, kan i sig selv være indikation på uenighed.

§ 3 blev indført i forbindelse med implementeringen af Haagerkonventionen af 1980 og bør fortolkes i lyset af denne konvention, jf. børne bortførelsesloven. Konventionen har til formål at sikre tilbagegivelsen af bortførte eller tilbageholdte børn til den stat, hvor barnet havde sit sædvanlige opholdssted før bortførelsen eller tilbageholdelsen.

Med den foreslåede ændring af § 3 klargøres det, at der efter dansk ret kræves samtykke til at forlænge et aftalt eller fastsat ophold i udlandet – herunder at barnet tager fast ophold i udlandet – i tilfælde af uenighed mellem forældrene om færdemyndigheden. Det drejer sig f.eks. om situationer, hvor den ene forælder opholder sig i udlandet og – med den anden forælders accept eller i henhold til en afgørelse om samvær, truffet af statsamtet – får besøg af barnet eller er rejst til udlandet med barnet, f.eks. på ferie eller for et kortere ophold, og hvor den pågældende forælder efterfølgende mod den anden forælders protest beslutter sig for at gøre opholdet permanent eller at forlænge det ud over det aftalte, forudsatte eller fastsatte.

En ulovlig tilbageholdelse forudsætter, at der på tidspunktet for tilbageholdelsen er tvist om færdemyndigheden. Ved afgørelsen af, hvorvidt der er tale om en tilbageholdelse ud over det aftalte eller forudsatte, kan der bl.a. lægges vægt på forældrenes aftaler samt på en eventuel samværsafgørelse. Også andre faktorer kan indikere, at der er tale om en ulovlig tilbageholdelse, f.eks. opholdets længde, allerede bestilte flybilletter, udløb af barnets ferie, barnets skolestart, m.v.

Et manglende samtykke til at tage barnet ud af landet eller til at forlænge et udlandsophold vil medføre, at der foreligger en ulovlig børnebortførelse eller tilbageholdelse, således at den tilbageværende forælder kan anmode om tilbagegivelse af barnet efter Haagerkonventionen af 1980. Dette vil også betyde, at kompetencen til at træffe afgørelse om færdemyndigheden over barnet forbliver hos de danske myndigheder, jf. artikel 7 i Haagerbørnebeskyttelseskonventionen og den foreslåede nye kompetencebestemmelse i retsplejelovens § 448 f, stk. 1, nr. 2, jf. stk. 2 (forslagets § 12, nr. 4).

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 4.2.

Til nr. 2 (§ 5, stk. 2)

Efter § 5, stk. 1, i lov om færdemyndighed og samvær får forældre, der ikke er gift med hinanden, fælles færdemyndighed, hvis de afgiver erklæring om, at de sammen vil varetage omsorgen og ansvaret for barnet i forbindelse med registreringen eller anerkendelsen af faderskabet til barnet efter bestemmelserne i børnelovens § 2, stk. 1, § 14, stk. 1 eller 3, eller § 19, jf. § 14, stk. 1 eller 3. Registrering af faderskab efter § 2 foretages af ministerialbøgføreren (personregisterføreren i de sønderjyske landsdele), mens anerkendelse af faderskab sker overfor statsamtet (statsforvaltningen pr. 1. januar 2007) eller retten.

Reglerne om danske myndigheders internationale kompetence til at behandle sager om faderskab afviger på flere punkter fra Haagerbørnebeskyttelseskonventionens kompetenceregler og fra de foreslåede nye regler om danske myndigheders internationale kompetence i færdemyndighedssager, jf. forslagens § 7, nr. 5 og § 12, nr. 4. Kompetencereglerne vedrørende færdemyndighed tager således udgangspunkt i barnets bopæl ("sædvanlige opholdssted"), mens ministerialbøgføreren og personregisterføreren efter § 1 i bekendtgørelse nr. 451 af 16. juni 2002 om registrering af faderskab i forbindelse med anmeldelse af barnets fødsel kan registrere faderskab, når fødslen finder sted i Danmark, og domstolene og statsamtterne (statsforvaltningerne) efter retsplejelovens § 456 b bl.a. kan behandle faderskabssager, når moderen, barnet eller en mand, der er part i sagen, har bopæl her.

Selvom barnet ikke har bopæl her i landet, kan danske myndigheder således tage stilling til faderskab i situationer, hvor kompetencereglerne vedrørende færdemyndighed hindrer danske myndigheder i at tage stilling til færdemyndigheden over barnet. Da dette problem næppe vil optræde særligt ofte, er der ikke behov for grundlæggende ændringer af sammenkædningen i § 5, stk. 1, mellem registrering/anerkendelse af faderskab og etablering af fælles færdemyndighed. Det foreslås derfor i stedet, at der i § 5 indsættes en ny bestemmelse (stk. 2), hvorefter en erklæring som nævnt i stk. 1 ikke etablerer fælles færdemyndighed, hvis betingelserne i den foreslåede § 448 f i retsplejeloven (lovforslagets § 12, nr. 4) for her i landet at behandle spørgsmål om færdemyndighed ikke er opfyldt. Om disse kompetenceregler i relation til statsforvaltningerne henvises til § 7, nr. 5, og bemærkningerne hertil.

Denne ændrede retsvirkning af stk. 1-erklæringen i nogle situationer skal fremgå af den blanket, som erklæringen afgives på.

Den gældende stk. 2 bliver herefter stk. 3.